

bethdelig Pluralitet meent, at man kunde optage den Bestemmelse, som Ministeriet har troet ikke at burde gaae ind paa, fordi den vedkom det kontraktmæssige Forhold, og jeg antager, man derved saa tilstrækkeligt har betegnet i Forbindelse med de Ytringer fra Ministeriets Side om Usfeliggheden af, at der foregaaer Forandring med Hensyn til Trøernes Opbyrking, at man derved, siger jeg, ogsaa allerede har givet en Anviisning af den Vej, som Ministeriet vil gaae, nemlig den, at understøtte de Forhandlinger, som maatte blive indlede om, at de nuværende Fæstere af Husfegaard kunne gennem fremtidige Overenskomster, i alt Fald med Besidderne af de omhandlede Trøer, give Slip paa den Afgang til Vinterfodring, som de hidtil have havt, og at man gennem disse Forsøg maatte vinde Erfaring om, hvorvidt det var ønskeligt at arbejde hen til, at i det Hele denne Ret til Vinterfodring blev indskrænket, en Ret, hvoraf Ministeriet ogsaa saa vil kunne gjøre en rigtig Anvendelse, naar Fæstebidgheden indtræder, idet man saa naturligtvis kan træffe Bestemmelser i saa Henseende under Forudsætning af, at det maatte vise sig gjørligt at faae Gaarden fæstet bort, naar man borttager denne Ret, som i det Mindste under de forhaandenværende Forhold er en ganske nødvendig Betingelse for, at Hovedvirksomheden der, Dvægdriften, kan finde Sted.

Drejer: Med Hensyn til hvad den høitærede Minister har anført angaaende § 10, skal jeg sige til hvad den ærede 5te Landstingsmand for 2den Areds (Christensen) bemærkede, at det ikke forekommer mig, at Hensyn til Kontraktforholdet skulde kunne være nogen Hindring for at optage en Bestemmelse, som kun gaaer ud paa, at Kontraktforholdet kan hæves ved frivillig Overenskomst, eller at den Retlighed, der er begrundet paa de nævnte Kontraktforhold, kan frivilligt hæves. Andet forekommer det mig ikke, at den Tilføjning, som Sagtinget har anseet for rigtig, angaaer, og jeg skjønner heller ikke, at en saadan Bestemmelse skulde kunne være til nogen virkelig Hindring for en videregaaende Behandling og Udløsning af det omhandlede Forhold.

Christensen: Ja, jeg skal ikke opholde Thinget længere, men jeg kan dog ikke tilbageholde to smaa Bemærkninger. Den ene er den, at jeg oprigtig beklager, at det af den ærede Justitsminister Anførte virkelig ikke har kunnet berolige mig med Hensyn til det, jeg har imod Loven. Man vil have lagt Mærke til, at den ærede Justitsministers Udgangspunkt, et Hovedpunkt i hele hans Betragtningssmaaade af Forholdet, er, at disse Trøer ere en stor Ubethdelighed, som han udtrykte sig. Ja, hvad der er en Ubethdelighed, og hvad der ikke er en Ubethdelighed, det er ikke saa ganske let at sige i Tilfælde som dette. Jeg nærer nogen Tvivl om, at den ærede Minister har Sagkundskab nok til at kunne afgjøre det Spørgsmaal, om det virkelig — for at bruge hans eget Udtryk — skulde være en stor Ubethdelighed for de Paagjældende. Men selv om det var en Ubethdelighed, vil den ærede Minister dog indrømme mig, at det meget godt kunde tænkes — for at komme tilbage til en af mine Bemærkninger — at Udgifterne kunde blive trykkende efter de Vedkommendes Kaar, og dernæst vil jeg spørge den høitærede Minister, om det dog ret holder Stik, naar han kun tænker sig disse Trøer ogsaa i Fremtiden benyttede til Faaregræsning. Der er intet Menneske, der kan sige, hvorledes Kulturen vil udvikle sig ogsaa der, og der kan Ingen, troer jeg, her sige, hvorvidt disse Trøer f. Ex. som Hævepletter eller i andre Retninger nu eller siden kunne blive af en ikke ringe Bigtighed for det Almene og af en stor Bigtighed for Eierne, og hvorvidt derhos en saadan evig Hindring for deres Brug, som denne Servitut dog virkelig bringer tilstede, ikke næsten er utaalelig. Jeg kan meget godt respektere det Hensyn, som den ærede Minister tager til de to Kontrakter, som vi nu høre ere fra 1850 og 1858, men just Forholdets Ubethdelighed, som han karakteriserede det, just den Omstændighed, at der er Trøer, der, som den ærede Minister yttrede, kun svare i aarlig Afgift en Marks Penge, eller hvad det var for en Sum, han sagde, just det gjør, at vi bevæge os med saa meget større Frihed her, fordi vi da ikke let ville kunne bringe et Resultat tilstede, der vil være væsentlig føleligt for Statskassen. Jeg troer, at det næsten er uforsvar-